

31978L0317

28.3.1978.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 81/27

PADOMES DIREKTĪVA

(1977. gada 21. decembris)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu stiklotu virsmu pretaizsalšanas un pretaizsvišanas ierīcēm

(78/317/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100. pantu,

1. pants

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

tā kā tehniskās prasības, kurām mehāniskajiem transportlīdzekļiem jāatbilst saskaņā ar valsts tiesību aktiem, *inter alia*, attiecas uz mehānisko transportlīdzekļu stiklotu virsmu pretaizsalšanas un pretaizsvišanas ierīcēm;

2. pants

tā kā šīs prasības dažādās dalībvalstīs atšķiras; tā kā tādēļ visās dalībvalstīs papildus spēkā esošajiem noteikumiem vai to vietā jāpieņem vienādas prasības, lai attiecībā uz visu veidu transportlīdzekļiem varētu ieviest konkrēti EEK tipa apstiprinājuma procedūru, kas noteikta ar Padomes Direktīvu 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu ⁽³⁾, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 78/315/EEK ⁽⁴⁾;

3. pants

tā kā ieteicams izstrādāt tehnisko prasību projektu tā, lai tām būtu tāds pats mērķis kā ANO Eiropas Ekonomikas komisijas veiktajam darbam šajā jomā;

Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikt transportlīdzekļa EEK tipa apstiprinājuma vai valsts tipa apstiprinājuma piešķiršanu tā stiklotu virsmu pretaizsalšanas un pretaizsvišanas ierīču dēļ, ja tās atbilst I, II, III, IV un V pielikumā noteiktajām prasībām.

tā kā šīs prasības attiecas uz M₁ kategorijas mehāniskajiem transportlīdzekļiem (mehānisko transportlīdzekļu starptautiskā klasifikācija ir norādīta Direktīvas 70/156/EEK I pielikumā);

4. pants

tā kā valstu tiesību aktu tuvināšana attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem ir saistīta ar dalībvalstīs veikto pārbaužu savstarpēju atzīšanu, pamatojoties uz kopējām prasībām,

Dalībvalsts, kas ir piešķirusi tipa apstiprinājumu, veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka tā ir informēta par visiem I pielikuma 2.2. punktā minēto daļu vai parametru pārveidojumiem. Šis valsts kompetentās iestādes nosaka, vai ir jāveic papildu testi attiecībā uz pārveidoto transportlīdzekļa tipu un jāsaģatavo jauns ziņojums. Pārveidojumu neatļauj, ja minētie testi parāda, ka šīs direktīvas prasības nav izpildītas.

⁽¹⁾ OV C 118, 16.5.1977., 33. lpp.⁽²⁾ OV C 114, 11.5.1977., 9. lpp.⁽³⁾ OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 81, 28.3.1978., 1. lpp.

5. pants

Visus grozījumus, kas vajadzīgi, lai I, II, III, IV un V pielikuma prasības pielāgotu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 13. pantā noteikto procedūru.

Tomēr šo procedūru nepiemēro grozījumiem, ar ko ievieš prasības par to stiklotu virsmu pretaizsaišanas un pretaizsvīšanas ierīcēm, kas nav priekšējā stikla virsmas.

6. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā noteikumi, kas vajadzīgi, lai 18 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas izpildītu šīs direktīvas prasības, un tās par to tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka Komisijai paziņo to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

7. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1977. gada 21. decembrī

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
J. CHABERT

 PIELIKUMU SARAKSTS

- I pielikums: Darbības joma, definīcijas, EEK tipa apstiprinājuma pieteikums, EEK tipa apstiprinājums, īpašas prasības, testa metode (*)
- II pielikums: Metode, kā noteikt H punktu un faktisko sēdekļa atzveltnes leņķi un pārbaudīt R un H punktu relatīvo novietojumu un attiecību starp projektēto un faktisko sēdekļa atzveltnes leņķi (*)
- III pielikums: Metode, kā mērogā noteikt attiecību starp transportlīdzekļa primārajām norādes zīmēm un trīsdimensiju koordinātu sistēmu (*)
- IV pielikums: Metode, kā noteikt M1 kategorijas transportlīdzekļu priekšējo stiklu redzamības lauku attiecībā pret V punktiem (*)
- V pielikums: Tvaika ģenerators (*)
- VI pielikums: EEK transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma sertifikāta pielikums attiecībā uz priekšējā stikla pretaizsaišanas un pretaizsvīšanas ierīcēm

(*) Šā pielikuma tehniskās prasības ir līdzīgas attiecīgā ANO Eiropas Ekonomikas komisijas noteikumu projektā iekļautajām; tādējādi ir ņemts vērā tā iedalījums. Ja noteikumu projekta punktam neatbilst punkts šīs direktīvas pielikumos, tad numurs ir norādīts iekavās.

I PIELIKUMS

DARBĪBAS JOMA, DEFINĪCIJAS, EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS, EEK TIPA APSTIPRINĀJUMS, ĪPAŠAS PRASĪBAS, TĒSTA METODE

1. DARBĪBAS JOMA

1.1. Šī direktīva attiecas uz M_1 kategorijas transportlīdzekļu vadītāju 180° priekšējās redzamības lauku.

1.1.1. Tās mērķis ir nodrošināt labu redzamību konkrētos apstākļos, precizējot prasības attiecībā uz M_1 kategorijas transportlīdzekļu priekšējo stiklu pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīcēm.

1.2. Šīs direktīvas prasības ir izteiktas tā, ka tās attiecas uz M_1 kategorijas transportlīdzekļiem, kuros vadītājs sēž kreisajā pusē. M_1 kategorijas transportlīdzekļiem, kuros vadītājs sēž labajā pusē, šīs prasības piemēro, pēc vajadzības izvēloties pretējus kritērijus.

2. DEFINĪCIJAS

(2.1.)

2.2. **Transportlīdzekļa tips attiecībā uz priekšējā stikla pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīcēm:**

“Transportlīdzekļa tips attiecībā uz priekšējā stikla pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīcēm” ir transportlīdzekļi, kas neatšķiras šādos svarīgos aspektos:

2.2.1. ārējā un iekšējā forma un izvietojums 1. punktā norādītajā laukā, ja tā var ietekmēt redzamību;

2.2.2. priekšējā stikla forma, izmēri, parametri un stiprinājums;

2.2.3. pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīču parametri;

2.2.4. sēdvietu skaits.

2.3. **Trīsdimensiju koordinātu sistēma**

“Trīsdimensiju koordinātu sistēma” ir koordinātu sistēma, ko veido vertikāla gareniskā plakne XZ, horizontāla plakne XY un vertikāla šķērsplakne YZ (skat. 2. attēlu III pielikumā). Koordinātu sistēmu izmanto, lai mērogā noteiktu attiecību starp konstrukcijas punktiem rasējumos un to novietojumu uz faktiskā transportlīdzekļa. Transportlīdzekļa novietošanas paņēmieni attiecībā pret koordinātu sistēmu ir norādīts III pielikumā; visas koordinātas attiecībā pret koordinātu sākumpunktu nosaka transportlīdzeklim darba kārtībā, kā definēts Direktīvas 70/156/EEK I pielikuma 2.6. punktā, ar vienu pasažieri priekšējā sēdekli — pasažiera masa ir 75 kg ± 1 %.

2.3.1. Transportlīdzekļus, kas aprīkoti ar balstiekārtu, kura ļauj regulēt klirensu, testē transportlīdzekļa ražotāja norādītajos normālajos lietošanas apstākļos.

2.4. **Primārās norādes zīmes**

“Primārās norādes zīmes” ir dobumi, virsmas, marķējums un identifikācijas zīmes uz transportlīdzekļa korpusa. Norādes zīmes veidu un katras zīmes novietojumu attiecībā pret trīsdimensiju koordinātu sistēmas X, Y un Z koordinātām un konstrukcijas pamata plakni norāda transportlīdzekļa ražotājs. Šīs zīmes var būt kontrolpunkti, ko izmanto virsbūves montāžā.

- 2.5. **Sēdekļa atzveltnes leņķis**
(Skat. II pielikumu.)
- 2.6. **Faktiskais sēdekļa atzveltnes leņķis**
(Skat. II pielikumu.)
- 2.7. **Projektētais sēdekļa atzveltnes leņķis**
(Skat. II pielikumu.)
- 2.8. **V punkti**
“V punkti V” ir punkti, kā vietu pasažieru salonā nosaka vertikālas gareniskās plaknes caur priekšējā sēdekļa vistālāko norādīto pozīciju centriem un attiecībā pret R punktu un projektēto sēdekļa atzveltnes leņķi, punktus izmanto, lai pārbaudītu atbilstību redzamības lauka prasībām (skat. IV pielikumu).
- 2.9. **R punkts jeb sēdvietas atskaites punkts**
(Skat. II pielikumu.)
- 2.10. **H punkts**
(Skat. II pielikumu.)
- 2.11. **Priekšējā stikla atskaites punkti**
“Priekšējā stikla atskaites punkti” ir punkti, kur ar priekšējo stiklu krustojas līnijas, kuras virzās no V punktiem uz priekšējā stikla ārējo virsmu.
- 2.12. **Priekšējā stikla caurspīdīgais laukums**
“Priekšējā stikla caurspīdīgais laukums” ir transportlīdzekļa priekšējā stikla laukums vai cita stiklota virsma, kam perpendikulāri pret virsmu mērītā gaismas caurlaidība ir vismaz 70 %.
- 2.13. **Sēdekļa horizontālās regulēšanas diapazons**
“Sēdekļa horizontālās regulēšanas diapazons” ir to parasto vadīšanas pozīciju diapazons, kuras transportlīdzekļa ražotājs ir norādījis vadītāja sēdekļa regulēšanai pa X asi (skat 2.3. punktu).
- 2.14. **Sēdekļa papildu regulēšanas diapazons**
“Sēdekļa papildu regulēšanas diapazons” ir transportlīdzekļa ražotāja norādītais vadīšanas pozīciju diapazons sēdekļa regulēšanai pa X asi (skat. 2.3. punktu) aiz 2.13. punktā norādītā parastā vadīšanas pozīciju diapazona, lai sēdekļus pārveidotu par gultām vai atvieglotu iekļuvi transportlīdzeklī.
- 2.15. **Pretaizsalšanas ierīce**
“Pretaizsalšanas ierīce” ir ierīce, kas paredzēta, lai kausētu sarmu vai ledu uz priekšējā stikla un tādējādi atjaunotu redzamību.
- 2.16. **Atkausēšana**
“Atkausēšana” ir stiklotas virsmas pārklājušas sarmas vai ledus novēršana, izmantojot pretaizsalšanas vai priekšējā stikla tīrīšanas ierīces.
- 2.17. **Atkausētais laukums**
“Atkausētais laukums” ir stiklotu virsmu laukums, kam ir sausa virsma vai kas ir pārklāts ar izkusušu vai daļēji izkusušu (mitru) sarmu, ko var noņemt no ārpuses ar priekšējā stikla tīrītājiem. Pie tā nepieder priekšējā stikla laukums, kas ir pārklāts ar sausu sarmu.
- 2.18. **Pretaizsvīšanas ierīce**
“Pretaizsvīšanas ierīce” ir ierīce, kas paredzēta, lai noņemtu kondensāta kārtu no priekšējā stikla iekšējās virsmas un tādējādi atjaunotu redzamību.

2.19. Apsvīdums

“Apsvīdums” ir kondensāta kārtā uz stiklotu virsmu iekšpusē.

2.20. Apsvīduma novēršana

“Apsvīduma novēršana” ir rasas noņemšana no stiklotajām virsmām, izmantojot pretaizsvīšanas ierīci.

3. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

3.1. Transportlīdzekļa EEK tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz priekšējā stikla pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīcēm iesniedz transportlīdzekļa ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis.

3.2. Tam pievieno šādus dokumentus trijos eksemplāros un vēl šādas ziņas:

3.2.1. transportlīdzekļa aprakstu pēc 2.2. punktā minētajiem kritērijiem kopā ar rasējumiem mērogā un vai nu pasažieru salona fotoattēlu, vai tā kopsalikuma attēlu ar atsevišķu daļu iznesumiem. Iekļauj skaitļus un/vai simbolus, kas norāda transportlīdzekļa tipu;

3.2.2. precīzas ziņas par primārajām norādes zīmēm, aprakstot pietiekami sīki, lai tās varētu viegli identificēt un pārbaudīt katras novietojumu attiecībā pret citām un pret R punktu;

3.2.3. pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīču tehnisko aprakstu kopā ar pietiekami sīkiem attiecīgiem datiem.

3.3. Apstiprināmā tipa transportlīdzekļa paraugu nodod tehniskajam dienestam, kas izdara tipa apstiprinājuma testus.

4. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMS

(4.1.)

(4.2.)

4.3. EEK tipa apstiprinājuma sertifikātam pievieno sertifikātu, kas atbilst paraugam IV pielikumā.

(4.4.)

(4.5.)

(4.6.)

(4.7.)

5. ĪPAŠAS PRASĪBAS**5.1. Priekšējā stikla atkausēšana**

5.1.1. Katrs transportlīdzeklis ir aprīkots ar ierīci, kas paredzēta sarmas un ledus noņemšanai no priekšējā stikla stiklotajām virsmām. Priekšējā stikla pretaizsalšanas ierīce ir pietiekami efektīva, lai auksta laika apstākļos nodrošinātu pienācīgu redzamību caur priekšējo stiklu.

5.1.2. Ierīces efektivitāti pārbauda, periodiski nosakot priekšējā stikla atkausēto laukumu pēc motora iedarbināšanas, kad transportlīdzeklis zināmu laiku ir turētis saldēšanas kamerā.

5.1.3. Atbilstību 5.1.1. un 5.1.2. punkta prasībām pārbauda ar 6.1. punktā noteikto metodi.

5.1.4. Jāizpilda šādas prasības:

5.1.4.1. kad pagājušas 20 minūtes pēc testa perioda sākuma, IV pielikuma 2.2. punktā definētajam laukumam (lauks A) jābūt 80 % atkausētam;

5.1.4.2. kad pagājušas 25 minūtes pēc testa perioda sākuma, priekšējā stikla atkausētais laukums pasažiera pusē ir pielīdzināms 5.1.4.1. punktā norādītajam laukumam vadītāja pusē;

5.1.4.3. kad pagājušas 40 minūtes pēc testa perioda sākuma, IV pielikuma 2.3. punktā definētajam laukumam (lauks B) jābūt 95 % atkausētam.

(5.1.5.)

5.2. Priekšējā stikla apsvīduma novēršana

5.2.1. Katrs transportlīdzeklis ir aprīkots ar ierīci, kas paredzēta apsvīduma noņemšanai no priekšējā stikla iekšējās stiklotās virsmas.

5.2.2. Pretaizsvīšanas ierīce ir pietiekami efektīva, lai mitra laika apstākļos atjaunotu redzamību caur priekšējo stiklu. Tās efektivitāti pārbauda ar 6.2. punktā aprakstīto metodi.

5.2.3. Jāizpilda šādas prasības.

5.2.3.1. Direktīvas IV pielikuma 2.2. punktā definētajā laukumā (lauks A) 10 minūšu laikā jābūt novērstiem 90 % apsvīduma.

(5.2.3.2.)

5.2.3.3. Direktīvas IV pielikuma 2.3. punktā definētajā laukumā (lauks B) 10 minūšu laikā jābūt novērstiem 80 % apsvīduma.

(5.2.4.)

6. TESTA METODE

6.1. Priekšējā stikla atkausēšana

6.1.1. Testus izdara vienā no turpmāk norādītajām temperatūrām, kā norādījis ražotājs: -8 ± 2 °C vai -18 ± 3 °C.

6.1.2. Testu izdara saldēšanas kamerā, kas ir tik liela, ka tajā var ietilpt sakomplektēts transportlīdzeklis, un kas ir aprīkota tā, lai tajā uzturētu vienu no 6.1.1. punktā minējam temperatūrām visā testa laikā un lai cirkulētu auksts gaiss. Vismaz 24 stundas, pirms uz transportlīdzekli iedarbojas ar aukstumu, saldēšanas kamerā saglabā norādīto testa temperatūru vai zemāku temperatūru.

6.1.3. Pirms testa priekšējā stikla iekšējo un ārējo virsmu rūpīgi attauko ar metilspirtu vai tamlīdzīgu attaukojošu līdzekli. Pēc nožāvēšanas uzklāj ne mazāk kā 3 % un ne vairāk kā 10 % amonjaka šķīdumu. Virsmai ļauj atkal nožūt un pēc tam noslauka ar sausu kokvilnas audumu.

6.1.4. Transportlīdzekli ar noslāpētu motoru vismaz 10 stundas tur testa temperatūrā.

6.1.4.1. Ja ir pieejami instrumenti, ar ko pārbaudīt, vai motora dzesētājs un eļļošanas līdzeklis ir stabilizējušies testa temperatūrā, šo laiku var saīsināt.

6.1.5. Pēc 6.1.4. punktā noteiktā iedarbības laika uz visas priekšējā stikla ārējās virsmas ar ūdens smidzinātāju, kas strādā ar darba spiedienu $3,5 \pm 0,2$ bāri, uzklāj vienmērīgu $0,044$ g/cm² ledus kārtu.

6.1.5.1. Smidzinātāja sprauslu, kas ir noregulēta maksimāli plaši vēdekļveidā un ar maksimālo plūsmu, tur perpendikulāri stiklotajai virsmai, 200 līdz 250 mm no tās, un tā ir vērsta tā, ka veidojas vienmērīga ledus kārtā tieši pāri priekšējam stiklam no vienas puses uz otru.

- 6.1.5.1.1. Lai izpildītu 6.1.5. punkta prasības, var izmantot smidzinātāju, kam sprauslas diametrs ir 1,7 mm, šķidruma plūsmas ātrums — 0,395 l/min un kas spēj veidot 300 mm diametra vēdekļveida plūsmu uz stikloto virsmu 200 mm no tās. Var atļaut jebkuras citas ierīces izmantošanu, ar ko var izpildīt šīs prasības.
- 6.1.6. Pēc ledus izveidošanās uz priekšējā stikla transportlīdzekli tur saldēšanas kamerā vismaz 30 minūtes, bet ne ilgāk par 40 minūtēm.
- 6.1.7. Pēc 6.1.6. punktā noteiktā laika viens vai divi novērotāji iekāpj transportlīdzeklī un var iedarbināt motoru, ja vajadzīgs — ar kādiem ārējiem līdzekļiem. Testa periods sākas, kad sāk darboties motors.
- 6.1.7.1. Pirmajās piecās testa perioda minūtēs motora apgriezību skaits var būt tāds, kādu ražotājs ieteicis attiecībā uz uzsildīšanu palaišanai aukstā laikā.
- 6.1.7.2. Pēdējās 35 testa perioda minūtēs (vai visā testa periodā, ja nav paredzēta piecu minūšu uzsildīšana) motoram jādarbojas:
- 6.1.7.2.1. ar apgriezību skaitu, kas nepārsniedz 50 % no apgriezību skaita, kas atbilst tā maksimālajai jaudai, turklāt
- (6.1.7.2.2.)
- 6.1.7.2.3. akumulatoram jābūt pilnīgi uzlādētam;
- 6.1.7.2.4. spriegums pretaizsaldšanas ierīces spailēs nedrīkst pārsniegt ierīces nominālo spriegumu vairāk kā par 20 %;
- 6.1.7.2.5. temperatūru testa telpā mēra priekšējā stikla centra līmenī, punktā, ko būtiski neietekmē siltums no transportlīdzekļa, kuram izdara testu;
- 6.1.7.2.6. kameru dzesējošās gaisa plūsmas ātruma horizontālajam elementam, kuru mēra tieši pirms testa, transportlīdzekļa vidusplaknē 300 mm uz priekšu no priekšējā stikla pamatnes un tādā līmenī, kas ir pa vidu starp šo pamatni un priekšējā stikla augšējo malu, jābūt cik iespējams zemam un katrā ziņā mazākam par 8 km/h;
- 6.1.7.2.7. motora pārsegam, durvīm un ventilācijas atverēm, izņemot apsildes un ventilācijas sistēmas ieplūdes un izplūdes atveres, jābūt aizvērtām; viens vai divi logi var būt atvērti kopējā platumā 25 mm, ja tā pieprasa transportlīdzekļa ražotājs;
- 6.1.7.2.8. pretaizsaldšanas ierīces temperatūras vadības ierīce ir ieregulēta maksimālajā pozīcijā;
- 6.1.7.2.9. testā var izmantot priekšējā stikla tīrītājus, ja tie var darboties bez iejaukšanās ar roku;
- 6.1.7.2.10. ražotāja noteikto pretaizsaldšanas ierīci iedarbina, transportlīdzeklī esot tādā ražotāja noteiktā stāvoklī, lai tas apmierinoši darbotos zemā temperatūrā.
- 6.1.8. Novērotājs(-i), testa periodam sākoties, ik pēc piecām minūtēm apvelk atkausēto laukumu uz priekšējā stikla iekšējās virsmas.
- 6.1.9. Testa beigās noteic priekšējā stikla iekšējās virsmas atkausēto laukumu, kas apvilks saskaņā ar 6.1.8. punkta prasībām, un marķē to, identificējot vadītāja pusi.
- 6.2. **Priekšējā stikla apsvīduma novēršana**
- 6.2.1. Pirms testa priekšējā stikla iekšējo virsmu rūpīgi attauko, izmantojot metilspirtu vai tam līdzvērtīgu attaukojošu līdzekli. Pēc nožūšanas uzklāj ne mazāk par 3 % un ne vairāk par 10 % amonjaka šķīduma. Virsmai ļauj atkal nožūt un pēc tam to noslauka ar sausu kokvilnas audumu.

- 6.2.2. Testu izdara mākslīgās vides kamerā, kas ir pietiekami liela, lai tajā ietilptu sakomplektēts transportlīdzeklis, un kas spēj radīt un saglabāt testa temperatūru -3 ± 1 °C visā testa periodā.
- 6.2.2.1. Temperatūru testa telpā mēra priekšējā stikla centra līmenī, punktā, ko būtiski neietekmē siltums no transportlīdzekļa, kuram izdara testu.
- 6.2.2.2. Kameru dzesējošās gaisa plūsmas ātruma horizontālajam elementam, ko mēra tieši pirms testa, transportlīdzekļa vidusplaknē 300 mm uz priekšu no priekšējā stikla pamatnes un līmenī, kas ir pa vidu starp šo pamatni un priekšējā stikla augšējo malu, jābūt cik iespējams zemam un katrā ziņā mazākam par 8 km/h.
- 6.2.2.3. Motora pārsegam, durvīm un ventilācijas atverēm, izņemot apsildes un ventilācijas sistēmas ieplūdes un izplūdes atveres, jābūt aizvērtām; apsviduma novēršanas testa sākumā var būt atvērts viens vai divi logi kopējā platumā 25 mm, ja tā noteicis transportlīdzekļa ražotājs.
- 6.2.3. Apsvidumu rada, izmantojot V pielikumā aprakstīto tvaika ģeneratoru. Ģeneratorā jābūt pietiekami daudz ūdens, lai apkārtējā temperatūrā -3 ± 1 °C radītu vismaz 70 ± 5 g/h tvaiku no katras ražotāja norādītās sēdvietas.
- 6.2.4. Priekšējā stikla iekšējo virsmu notīra, kā paredzēts 6.2.1. punktā, un transportlīdzekli novieto mākslīgās vides kamerā. Apkārtējā gaisa temperatūru pazemina līdz temperatūrai, kurā motora dzesētājs, eļļošanas līdzeklis un gaiss transportlīdzekli stabilizējas -3 ± 1 °C.
- 6.2.5. Tvaika ģeneratoru novieto, lai izplūdes atveres būtu transportlīdzekļa gareniskajā plaknē 580 ± 80 mm augstumā virs vadītāja sēdvietas R punkta. To parasti novieto tieši aiz priekšējā sēdekļa atzveltnes, un, ja sēdekļa atzveltne ir regulējama, to noregulē noteiktajā leņķī. Ja transportlīdzekļa projekta dēļ tas nav iespējams, ģeneratoru var novietot atzveltnes priekšā, iepriekšminētajai pozīcijai tuvākajā piemērotajā pozīcijā.
- 6.2.6. Pēc tam, kad ģenerators transportlīdzekļa iekšienē ir darbojies piecas minūtes, viens vai divi novērotāji iekāpj transportlīdzekļa priekšējā daļā, un ģenerators izvadī tad samazina par 70 ± 5 g/h no katra novērotāja.
- 6.2.7. Vienu minūti pēc novērotāja vai novērotāju iekāpšanas transportlīdzekli iedarbina motoru, kā norādījis ražotājs. Testa periods sākas, tiklīdz iedarbināts motors.
- 6.2.7.1. Visa testa laikā motoram jādarbojas:
- 6.2.7.1.1. ar apgriezīgu skaitu, kas nepārsniedz 50 % no apgriezīgu skaita, kurš atbilst tā maksimālajai jaudai; turklāt
- (6.2.7.1.2.)
- 6.2.7.1.3. transportlīdzekļa pretaizsvišanas ierīcei jābūt ieregulētai saskaņā transportlīdzekļa ražotāja ieteikumiem attiecībā uz testa temperatūru;
- 6.2.7.1.4. akumulatoram jābūt pilnīgi uzlādētam;
- 6.2.7.1.5. spriegums pretaizsalšanas ierīces spailēs nedrīkst pārsniegt ierīces nominālo spriegumu vairāk kā par 20 %;

6.2.8. testa beigās fiksē apsvīduma novēršanas zīmējumu.

(7.)

(8.)

(9.)

(10.)

(11.)

(12.)

II PIELIKUMS

METODE, KĀ NOTEIKT H PUNKTU UN FAKTISKO SĒDEKĻA ATZVELTNES LEŅĶI UN PĀRBAUDĪT R UN H PUNKTU RELATĪVO NOVIETOJUMU UN ATTIECĪBU STARP PROJEKTĒTO UN FAKTISKO SĒDEKĻA ATZVELTNES LEŅĶI

Piemēro III pielikumu Padomes Direktīvai 77/649/EEK (1977. gada 27. septembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu vadītāju redzamības lauku ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 267, 19.10.1977., 1. lpp.

III PIELIKUMS

METODE, KĀ MĒROGĀ NOTEIKT ATTIECĪBU STARP TRANSPORTLĪDZEKĻA PRIMĀRAJĀM NORĀDES ZĪMĒM UN TRĪSDIMENSIJU KOORDINĀTU SISTĒMU

1. ATTIECĪBA STARP KOORDINĀTU SISTĒMU UN TRANSPORTLĪDZEKĻA PRIMĀRAJĀM NORĀDES ZĪMĒM.

Lai pārbaudītu konkrētus izmērus transportlīdzeklim, kas nodots tipa apstiprināšanai saskaņā ar šo direktīvu, precīzi jānosaka attiecība starp I pielikuma 2.3. punktā definētās trīsdimensiju koordinātu sistēmas koordinātām, kuras noteiktas transportlīdzekļa projektēšanas sākotnējā posmā, un I pielikuma 2.4. punktā definētajām primārajām norādes zīmēm tā, ka konkrētos punktus transportlīdzekļa ražotāja rasējumos var atrast uz transportlīdzekļa, kas izgatavots pēc šiem rasējumiem.

2. METODE, KĀ NOTEIKT KOORDINĀTU SISTĒMAS SAISTĪBU AR NORĀDES ZĪMĒM

Šajā nolūkā uz zemes izveido atskaites plakni, uz kuras atzīmē XX un YY mērījumus. Metode, kā tas izdarāms, parādīta šā pielikuma 3. attēlā, atskaites plakne ir cieta, līdzena, horizontāla virsma ar diviem stingri piestiprinātiem mērlīnējiem, un uz tās atrodas transportlīdzeklis; šo līnēju iedaļa ir milimetrs, XX līnēļa garums ir vismaz 8 m un YY līnēļa garums — vismaz 4 m. Abi līnēļi viens pret otru jānovieto perpendikulāri, kā parādīts šā pielikuma 3. attēlā. Līnēļi krustojas koordinātu sākumpunktā.

3. ATSKAITES PLAKNES PĀRBAUDE

Lai ņemtu vērā nelielas atskaites plaknes vai testa laukuma līmeņa izmaiņas, novirzes no koordinātu sākumpunkta visā X un Y līnēļa garumā jāmēra ar 250 mm intervālu un iegūtie nolasījumi jāpieraksta, lai, pārbaudot transportlīdzekli, varētu izdarīt korekcijas.

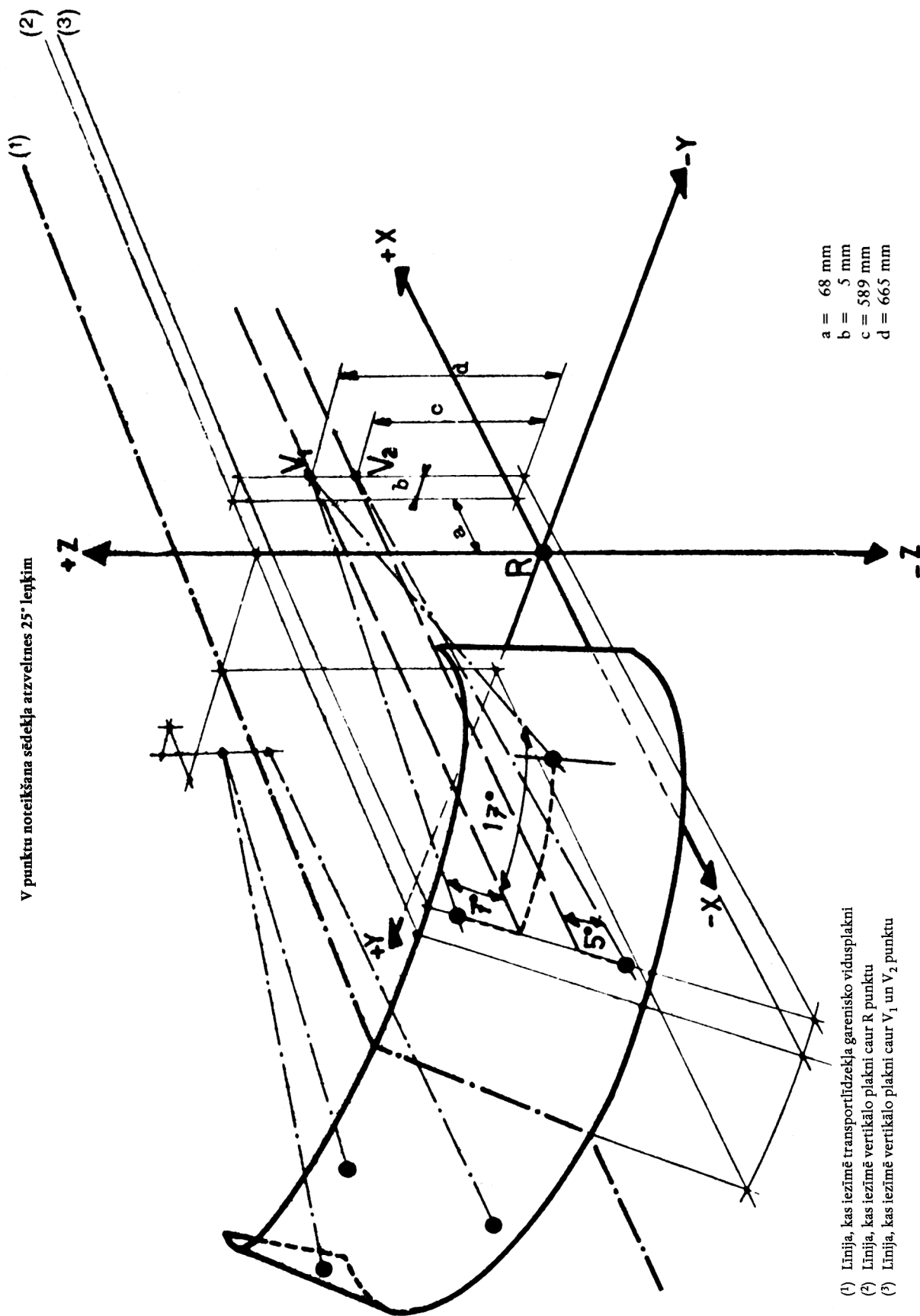
4. FAKTISKAIS TESTA STĀVOKLIS

Lai ņemtu vērā nelielas izmaiņas balstiekārtas augstumā u. c., pirms turpmākas mērīšanas jāspēj nostādīt primārās norādes zīmes pareizās koordinātu pozīcijās attiecībā pret paredzēto stāvokli. Turklāt jāspēj izdarīt nelielu sānisku un/vai garenisku transportlīdzekļa novietojuma korekciju, lai to novietotu pareizi attiecībā pret koordinātu sistēmu.

5. REZULTĀTI.

Transportlīdzeklim, kas paredzētajā stāvoklī ir novietots pareizi attiecībā pret koordinātu sistēmu, var viegli noteikt to punktu novietojumu, kuri vajadzīgi, lai pārbaudītu, kādas ir priekšējās redzamības prasības. Lai noteiktu, kādas ir šīs prasības, testēšanas metodēs var izmantot teodolītus, gaismas avotus vai ēnojošas ierīces, kā arī jebkuru citu metodi, kas dod līdzvērtīgus rezultātus.

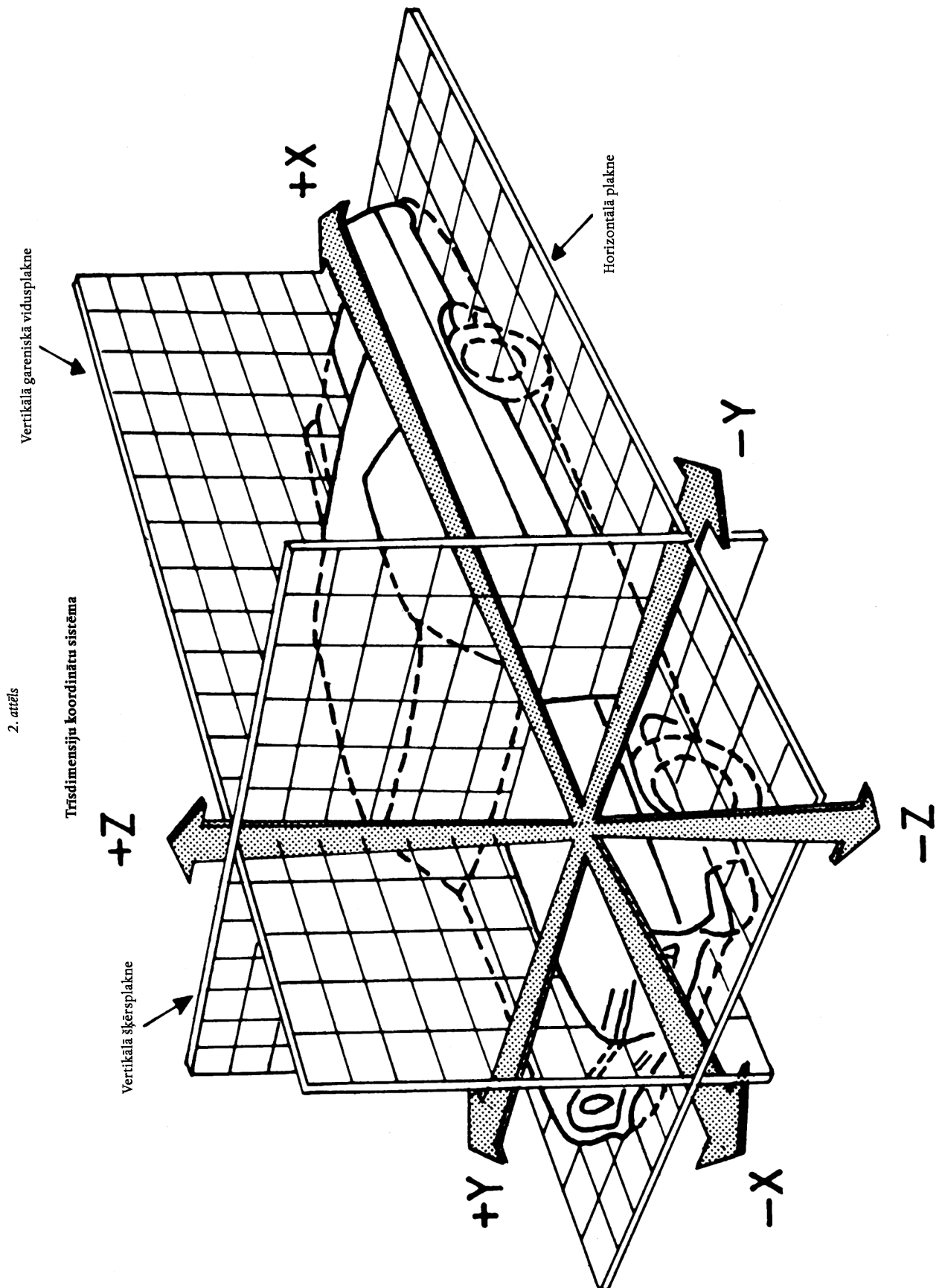
1. attēls

- a = 68 mm
- b = 5 mm
- c = 589 mm
- d = 665 mm

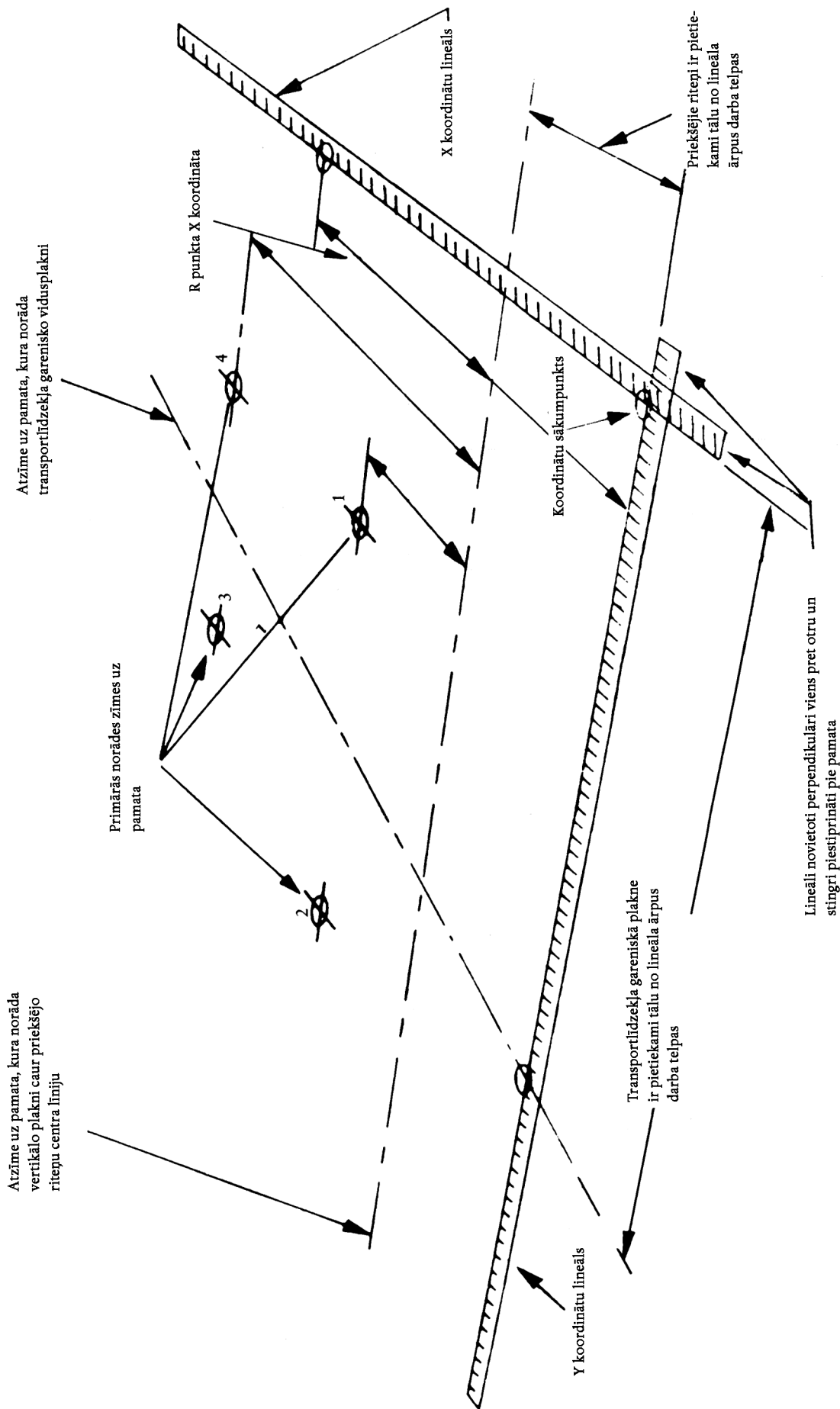
V punktu noteikšana sēdekļa atzveltnes 25° leņķim

- (1) Līnija, kas iezīmē transportlīdzekļa garenisko vidusplakni
- (2) Līnija, kas iezīmē vertikālo plakni caur R punktu
- (3) Līnija, kas iezīmē vertikālo plakni caur V_1 un V_2 punktu

3. attēls

Līdzens darba laukums

IV PIELIKUMS

METODE, KĀ NOTEIKT M_1 KATEGORIJAS TRANSPORTLĪDZEKĻU PRIEKŠĒJO STIKLU REDZAMĪBAS ZONAS ATTIECĪBĀ PRET V PUNKTIEM

1. V PUNKTU NOVIETOJUMS

- 1.1. V Punktu novietojums attiecībā pret R punktu ir parādīts I un II tabulā ar trīsdimensiju koordinātu sistēmas XYZ koordinātām.
- 1.2. Pamata koordinātas, ja projektētais sēdekļa atzveltnes leņķis ir 25° , norādītas šā pielikuma I tabulā. Koordinātu pozitīvais virziens norādīts III pielikuma 1. attēlā.

I TABULA

V punkts	X	Y	Z
V_1	68 mm	— 5 mm	665 mm
V_2	68 mm	— 5 mm	589 mm

1.3. **Projektēto sēdekļa atzveltnes leņķu korekcija, izņemot 25° leņķi**

- 1.3.1. Papildu korekcijas, kas jāveic katra V punkta X un Z koordinātām, ja projektētais sēdekļa atzveltnes leņķis nav 25° , parādītas II tabulā. Koordinātu pozitīvais virziens norādīts III pielikuma 1. attēlā.

II TABULA

Sēdekļa atzveltnes leņķis ($^\circ$)	Horizontālās koordinātas ΔX	Vertikālās koordinātas ΔZ	Sēdekļa atzveltnes leņķis ($^\circ$)	Horizontālās koordinātas ΔX	Vertikālās koordinātas ΔZ
5	— 186 mm	28 mm	23	— 18 mm	5 mm
6	— 177 mm	27 mm	24	— 9 mm	3 mm
7	— 167 mm	27 mm	25	0 mm	0 mm
8	— 157 mm	27 mm	26	9 mm	— 3 mm
9	— 147 mm	26 mm	27	17 mm	— 5 mm
10	— 137 mm	25 mm	28	26 mm	— 8 mm
11	— 128 mm	24 mm	29	34 mm	— 11 mm
12	— 118 mm	23 mm	30	43 mm	— 14 mm
13	— 109 mm	22 mm	31	51 mm	— 18 mm
14	— 99 mm	21 mm	32	59 mm	— 21 mm
15	— 90 mm	20 mm	33	67 mm	— 24 mm
16	— 81 mm	18 mm	34	76 mm	— 28 mm
17	— 72 mm	17 mm	35	84 mm	— 32 mm
18	— 62 mm	15 mm	36	92 mm	— 35 mm
19	— 53 mm	13 mm	37	100 mm	— 39 mm
20	— 44 mm	11 mm	38	108 mm	— 43 mm
21	— 35 mm	9 mm	39	115 mm	— 48 mm
22	— 26 mm	7 mm	40	123 mm	— 52 mm

2. REDZAMĪBAS ZONAS

2.1. No V punktiem nosaka divas redzamības zonas.

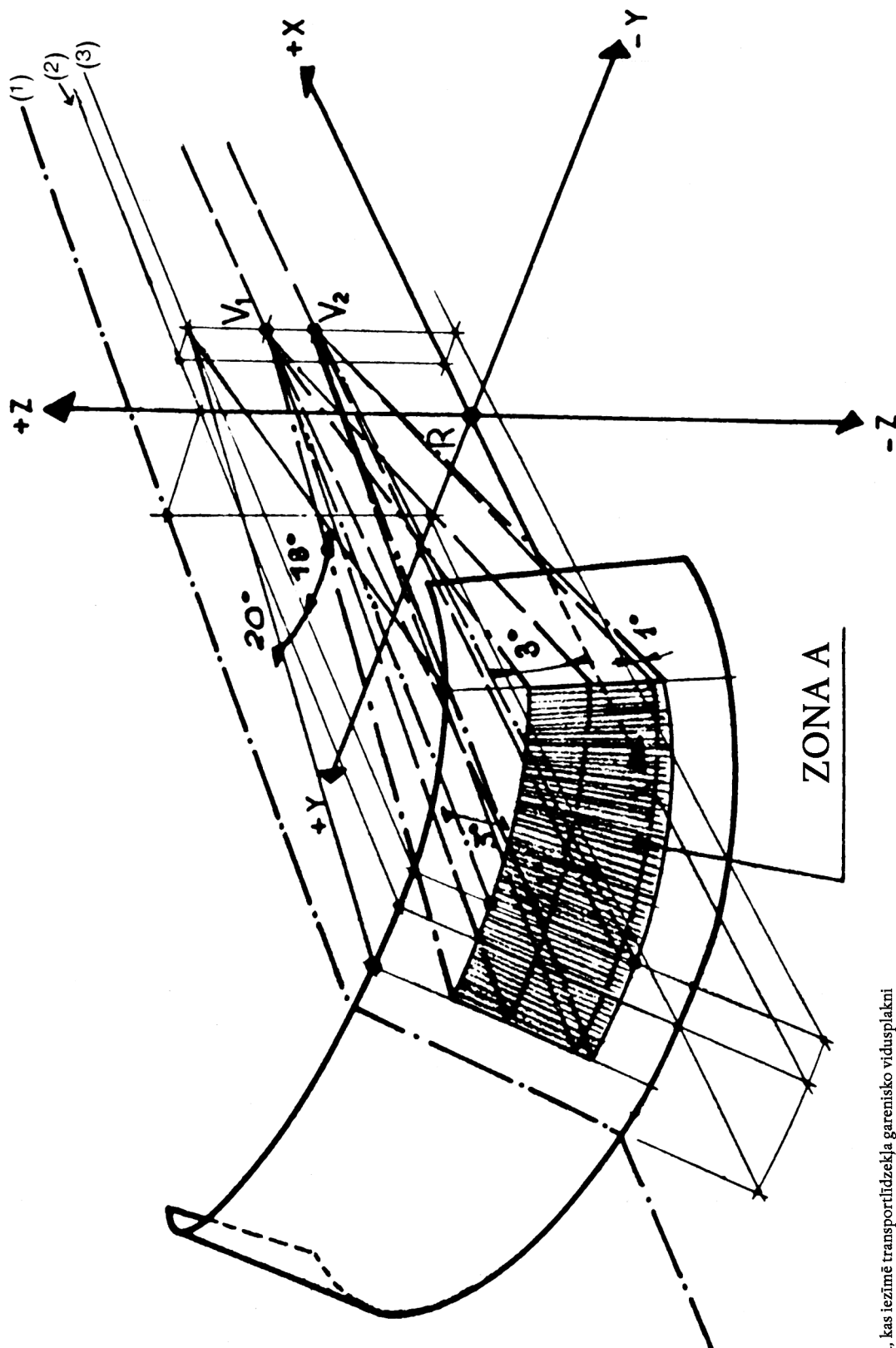
2.2. Redzamības zona A ir priekšējā stikla ārējās virsmas laukums, ko norobežo šādas četras plaknes, kuras iet uz priekšu no V punkta (sk. 1. attēlu):

- vertikāla plakne caur V_1 un V_2 punktu un 13° leņķī ar X asi virzienā pa kreisi,
- Y asij paralēla plakne caur V_1 punktu un 3° leņķī ar X asi virzienā uz augšu,
- Y asij paralēla plakne caur V_2 punktu un 1° leņķī ar X asi virzienā uz leju,
- vertikāla plakne caur V_1 un V_2 punktu un 20° leņķī ar X asi virzienā pa labi.

2.3. Redzamības zona B ir priekšējā stikla ārējās virsmas laukums, kas ir tālāk nekā 25 mm no caurspīdīgā laukuma ārmalas un ko ierobežo priekšējā stikla ārējās virsmas krustpunkti ar četrām šādām plaknēm (skat. 2. attēlu):

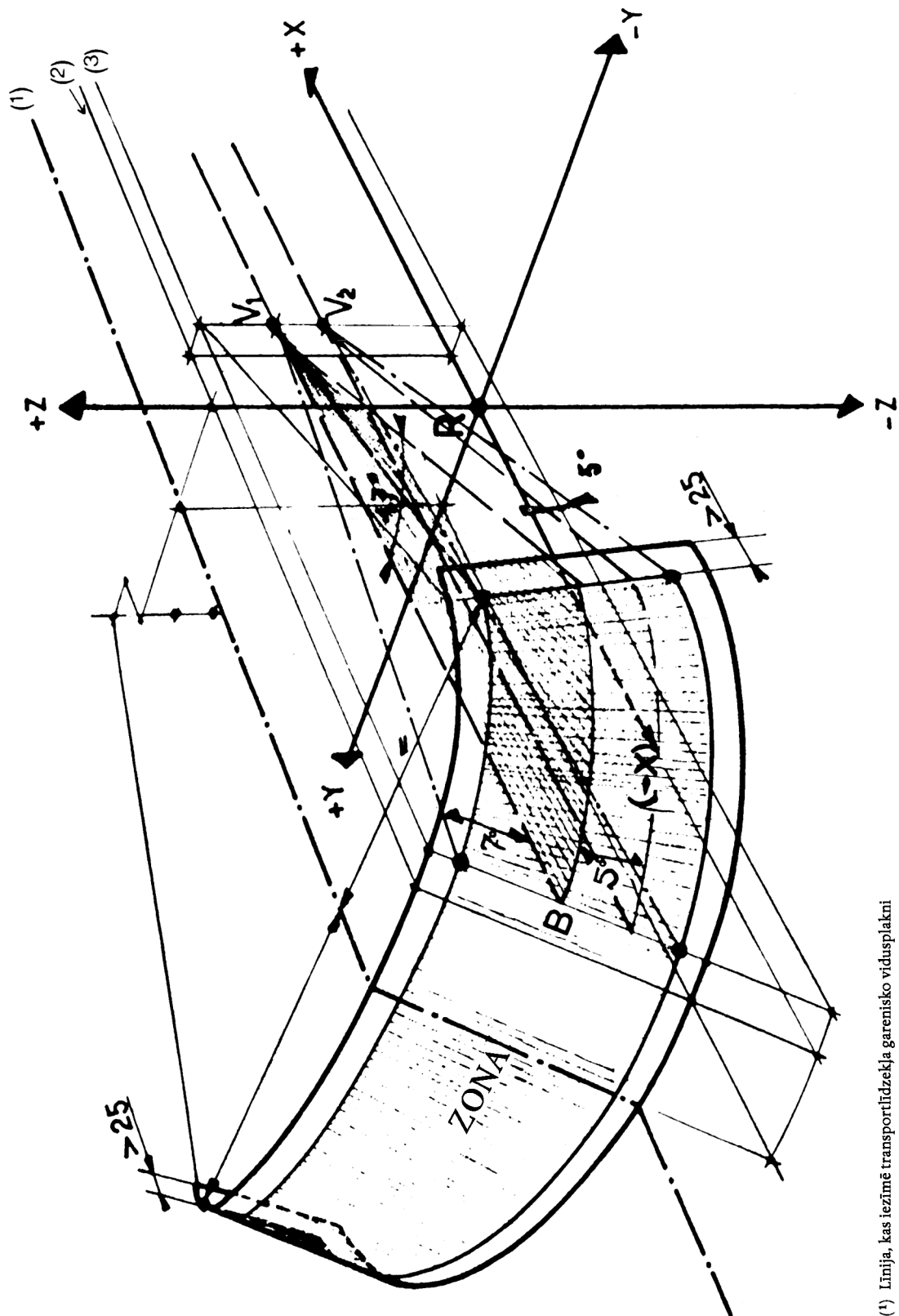
- Y asij paralēla plakne caur V_1 punktu un 7° leņķī ar X asi virzienā uz augšu,
- Y asij paralēla plakne caur V_2 punktu un 5° leņķī ar X asi virzienā uz leju,
- vertikāla plakne caur V_1 un V_2 punktu un 17° leņķī ar X asi virzienā pa kreisi,
- plakne, kas simetriska iepriekšminētajai plaknei attiecībā pret transportlīdzekļa garenisko vidusplakni.

1. attēls
Redzamības zona A

- (1) Līnija, kas iezīmē transportlīdzekļa garenisko vidusplakni
 (2) Līnija, kas iezīmē vertikālo plakni caur R punktu
 (3) Līnija, kas iezīmē vertikālo plakni caur V_1 un V_2 punktu

2. attēls
Redzamības zona B

- (1) Līnija, kas iezīmē transportlīdzekļa garenisko viduslīniju
 (2) Līnija, kas iezīmē garenisko plakni caur R punktu
 (3) Līnija, kas iezīmē garenisko plakni caur V_1 un V_2 punktu

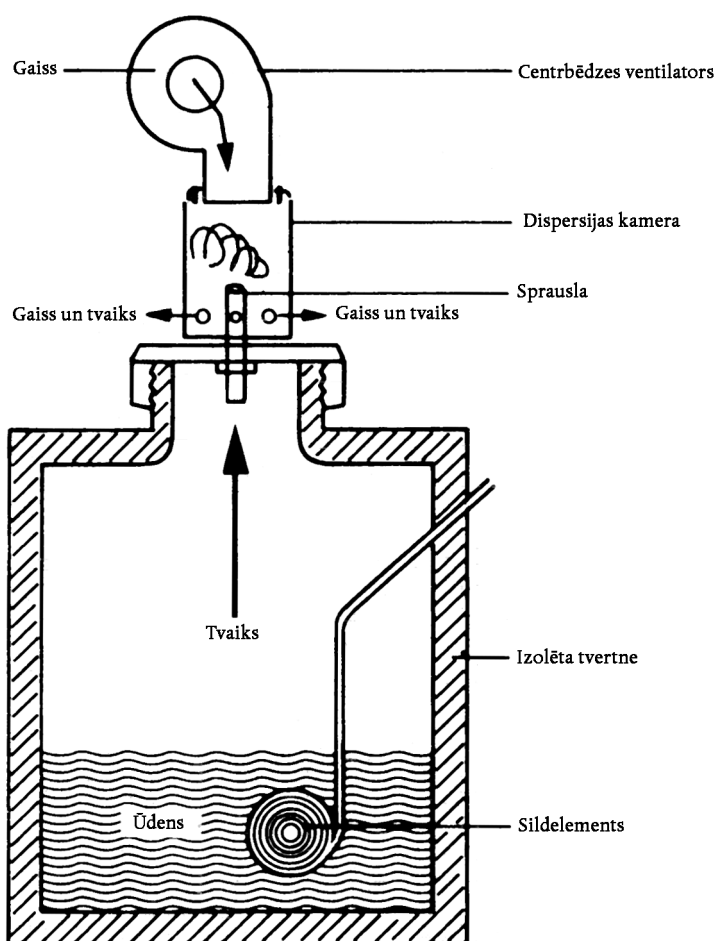
V PIELIKUMS

TVAIKA ĢENERATORS

Testā izmantotajam tvaika ģeneratoram jābūt ar šādiem parametriem:

- ūdens tvertnes tilpībai jābūt vismaz 2,25 litriem;
- siltuma zudums viršanas punktā nedrīkst pārsniegt 75 W, ja apkārtējā temperatūra ir -3 ± 1 °C;
- ventilatora jaudai jābūt 0,07 līdz 0,10 m³/min ar statisko spiedienu 0,5 milibāri;
- ģenerators augšdaļā jābūt sešām tvaika izplūdes atverēm 6,3 mm diametrā;
- ģeneratoram jābūt kalibrētam -3 ± 1 °C temperatūrā tā, lai izplūdi varētu regulēt pa 70 ± 5 g/h, nepārsniedzot šo vērtību vairāk kā par n reizēm (n ir ražotāja paredzētais sēdvietu skaits).

Tvaika ģenerators shēma

Tvaika ģeneratora izmēri un parametri

Sastāvdaļa	Izmēri	Materiāls
Sprausla	a) Garums — 10 cm b) Iekšējais diametrs — 1,5 cm	Misiņš
Dispersijas kamera	a) Garums — 11,5 cm b) Diametrs — 7,5 cm c) Seši caurumi 0,63 cm diametrā vienādos 2,5 cm atstatumos virs kameras apakšējās daļas	Misiņa caurule ar 0,38 mm biezām sienām

VI PIELIKUMS

PARAUGS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 X 297 mm))

Administratīvās iestādes nosaukums

EEK TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTA PIELIKUMS ATTIECĪBĀ UZ PRIEKŠĒJĀ STIKLA PRETAIZSALŠANAS UN PRETAIZSVĪŠANAS IERĪCĒM

(4. panta 2. punkts un 10. pants Padomes Direktīvā 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu)

EEK tipa apstiprinājums Nr

1. Transportlīdzekļa tirdzniecības nosaukums vai preču zīme
2. Transportlīdzekļa tips
3. Ražotāja nosaukums un adrese
4. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja (ja ir) nosaukums un adrese
5. Īss transportlīdzekļa apraksts
6. Sēdvietu skaits
7. Īss pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīču apraksts
8. Pretaizsalšanas testa temperatūra – $8 \pm 2 \text{ }^\circ\text{C}/- 18 \pm 3 \text{ }^\circ\text{C}$ (*)
9. Elektroierīču nominālais spriegums
10. Priekšējā stikla parametri
laminēts/rūdīts (*) stikls
sastāvdaļu biezums mm
11. Priekšējā stikla stiprinājumu parametri
12. Vadītājam paredzētās sēdvietas R punkta identifikācijas dati attiecībā pret galveno atskaites atzīmju pozīciju

(*) Lieko svītrot

13. Primāro norādes zīmju identifikācija, novietojums un relatīvais novietojums
-
-
-
-
14. Transportlīdzeklis nodots tipa apstiprinājumam
15. Tehniskais dienests, kas veicis tipa apstiprinājuma testus
-
16. Minētā dienesta sniegtā ziņojuma datums
17. Minētā dienesta izsniegtā ziņojuma numurs
18. Tipa apstiprinājums attiecībā uz priekšējā stikla pretaizsalšanas un pretaizsvīšanas ierīcēm piešķirts/atteikts (*)
19. Vieta
20. Datums
21. Paraksts
22. Sertifikāta pielikumā ir šādi dokumenti ar iepriekš norādīto EEK tipa apstiprinājuma numuru:
- rasējumi mērogā
- pasažieru salona kopsalikuma attēls ar atsevišķu daļu iznesumiem vai tā fotoattēls
- pretaizsalšanas ierīces parametri
- pretaizsvīšanas ierīces parametri
23. Piezīmes

(*) Lieko svītrot